

Aktuaari yhdistys

Aktuaariyhdistys - eettisten periaatteiden uudistus

16.9.2020 - Jari Niittuinperä

Tausta

- Eettiset säännöt
 - perustuvat AAE:n mallisääntöön
- Ennen vuotta 2013
 - 10 periaatetta
- Muutos 2013
 - 5 periaatetta, 11 soveltamisohjetta
- Uusi ehdotus voimaan vuoden 2020 loppuun mennessä
 - yleisosoio, määritelmät, 5 periaatetta, 15 soveltamisohjetta
 - Sample questions and answers on the code of professional conduct (ei osa säännöstöä)
 - valmistelu Niittuinperä, Mannonen, Kuosmanen, Martikainen
 - tämän esittelyn jälkeen kommentointikierron
 - hyväksyttäneen lopullisesti joulukuun kokouksessa

Eettisen periaatteiden noudattaminen koskee kaikkia

- Yhdistyksen säännöt 24 § Yleiset eettiset periaatteet
 - ”Yhdistyksen jäsenen tulee harjoittaa ammattiaan rehellisesti, taidolla ja huolellisesti. Hänen tulee täyttää ammatillinen vastuunsa asiakastaan ja työnantajaansa kohtaan, eikä hän saa toimia vastoin yleistä etua.”
 - Jäsenen tulee toimia tavalla, joka ylläpitää ammattikunnan ja yhdistyksen mainetta.
- Yhdistyksen säännöt 25 § Täysjäsenen eettiset periaatteet
 - ”Yhdistyksen täysjäseneksi hyväksyttävän henkilön tulee sitoutua noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa aktuaarin eettistä säännöstöä, jonka yhdistyksen kokous vahvistaa hallituksen esityksestä.”
- Yhdistyksen säännöt 17 § CERA-kelpoisuus
 - ”Yhdistyksen hallitus voi myöntää CERA-todistuksen yhdistyksen täysjäsenelle, ... joka on sitoutunut noudattamaan 25 §:n mukaisesti aktuaarin eettistä säännöstöä myös riskienhallinta-aktuaarina...”.

Uusien sääntöjen rakenne

- Osa 1: Yleistä (uusi)
 - Eettisten periaatteiden tarkoitus
 - Eettisten periaatteiden noudattaminen
- Osa 2: Määritelmät (uusi)
- Osa 3: Periaatteet
 - 5 periaatetta (myös aikaisemmin 5)
- Osa 4: Periaatteiden soveltaminen
 - 15 Soveltamisohjetta (aikaisemmin 11)

OSA 2: Määritelmät

2.1 **Aktuaari** – Suomen Aktuaariyhdistyksen täysjäsen

2.2 **Aktuaaripalvelujen käyttäjä** – Juridinen tai luonnollinen henkilö (usein *toimeksiantaja*), jonka käyttöön *aktuaaripalvelujen* tulokset on tarkoitettu.

2.3 **Toimeksiantaja** – Osapuoli, joka on palkannut *aktuaaripalvelujen* tuottajan. *Toimeksiantaja* on tavallisesti joko *aktuaarin* asiakas tai työnantaja.

2.4 **Ammatillinen harkinta** – *Aktuaarin* sellainen arviointi, joka perustuu vakuutusmatemaattiseen tai muuhun *aktuaaripalvelujen* kannalta asianmukaiseen koulutukseen ja kokemukseen.

2.5 **Aktuaaripalvelut** –

- Kaikki *aktuaarin* tuottamat palvelut, jotka liittyvät eläkejärjestelmiin tai -laitoksiin, vakuutus-, jälleenvakuutus- tai finanssipalveluyrityksiin taikka esimerkiksi yritysjärjestelyihin tai vastuun- ja vakuutuskannansiirtoihin;
- Kaikki muut *aktuaarin* tuottamat palvelut, joihin liittyy aktuaarillisia näkökulmia.

Osa 1: Yleistä

- Eettisten periaatteiden tarkoitus
 - Eettiset periaatteet sisältävät ohjeet *aktuaareille* siitä, kuinka heidän odotetaan toimivan *aktuaaripalveluja* antaessaan, ja antavat siten *aktuaaripalvelujen käyttäjälle* luottamuksen siitä, että työ on suoritettu ammattimaisesti ja asiantuntevasti.
 - Säännöstöä sovelletaan kuitenkin myös muissa yhteyksissä kuin aktuaaripalvelujen tarjoamisessa.
- Eettisten periaatteiden noudattaminen
 - Eettiset periaatteet tunnistaa kolme erityistilannetta:
 - Aktuaaripalvelujen tuottaminen, Muiden kuin aktuaaripalvelujen tuottaminen, Avustavat tehtävät
 - Eettisten periaatteiden hengen ja tarkoituksen toteutuminen
 - Eettisten periaatteiden sitovuus
 - "tulee" ja "ei tule" tarkoittavat, että esitetty toimintatapa on pakollinen
 - "tulisi" ja "ei tulisi" tarkoittavat, että normaalisti *aktuaarin* odotetaan toimivan esitetyn toimintatavan mukaisesti, paitsi jos toimintatapa ei sovi tapaukseen tai se johtaisi mahdollisesti harhaanjohtavaan tulokseen. Jos *aktuaari* ei noudata esitettyä toimintatapaa, aktuaarin tulee kertoa tämä *aktuaaripalvelujen käyttäjälle* ja kertoa myös syy, miksi hän ei noudata esitettyä toimintatapaa.
 - Eettiset säännöt eivät oikeuta rikkomaan lakeja tai muita säännöksiä.

OSA 3: Periaatteet

A	Rehellisyys	<i>Aktuaarin</i> tulee toimia vilpittömästi ja kaikin puolin rehellisesti.
B	Pätevyys ja huolellisuus	<i>Aktuaarin</i> tulee tehdä työnsä asiantuntevasti ja huolella.
C	Sääntöjen noudattaminen	<i>Aktuaarin</i> tulee noudattaa asianmukaisia säännöksiä ja ammattiin liittyviä vaatimuksia.
D	Puolueettomuus	<i>Aktuaarin</i> ei tule antaa ennakoasenteiden, eturistiriitojen tai muiden henkilöiden epäasiallisten pyrkimysten vaikuttaa <i>ammattilliseen harkintaansa</i> .
E	Tulosten asianmukainen esittäminen	<i>Aktuaarin</i> tulee esittää työnsä tulokset asianmukaisella tavalla ja noudattaa kaikkia soveltuvia raportointistandardeja.

Osa 1 (Yleistä): Eettiset periaatteet eri tilanteissa

- Eettiset periaatteet tunnistaa kolme erityistilannetta:
 - Aktuaaripalvelujen tuottaminen
 - noudatetaan kaikkia periaatteita
 - Muiden kuin aktuaaripalvelujen tuottaminen
 - noudatetaan periaatetta A
 - tulee käyttää ammatillista harkintaa, noudatetaanko ja missä laajuudessa periaatteiden B – E henkeä ja tarkoitusta
 - harkintaa tehdessään aktuaarin tulee ottaa huomioon palvelun käyttäjän perustellut odotukset työltä, työn luonne, muut sovellettavat standardit sekä muut asiaan vaikuttavat tekijät.
 - Avustavat tehtävät
 - tehtävästä riippuen noudatetaan joko aktuaaripalvelujen tai muiden kuin aktuaaripalvelujen tuottamisen säännöksiä
 - otetaan huomioon muun muassa aktuaarin vastuun laajuus tehdystä työstä sekä tehtävän kannalta olennainen työkokemus.

OSA 4: Periaatteiden soveltaminen

- Soveltamisesimerkit on laadittu sen selvittämiseksi, miten *aktuaarien* odotetaan tulkitsevan ja soveltavan eettisiä periaatteita.
- Soveltamisesimerkit eivät ole tyhjentäviä.
 - *Aktuaarien* odotetaan käyttävän *ammattillista harkintaa* eettisten periaatteiden hengen ja tarkoituksen toteutumisen varmistamiseksi eikä tulkitsevan eettisiä periaatteita pelkästään kirjaimellisesti.

Kohta 4.1: Rehellisyys (1/3)

1.1 *Aktuaarin* tulee harjoittaa ammattiaan noudattaen korkeita moraalisia ja eettisiä periaatteita, taidolla ja huolellisesti sekä täyttää ammatillinen vastuunsa *toimeksiantajaansa* kohtaan noudattaen asianmukaisia säännöksiä ja ammattiin liittyviä vaatimuksia.

1.2 *Aktuaarin* ei tulisi toimia tavalla, joka voi vahingoittaa *aktuaariammattikunnan* mainetta, riippumatta siitä, onko toiminta tapahtunut työteon yhteydessä tai sellaisessa muussa yhteydessä, jossa hänen voidaan kohtuullisesti arvioiden katsoa edustavan *aktuaariammattikuntaa*.

Kohta 4.1: Rehellisyys (2/3)

1.3 Aktuaarin ei tule antaa sellaista liiketoiminnan edistämiseksi tarkoitettua tietoa,

- jonka *aktuaari* tietää tai täytyisi tietää olevan olennaisesti väärää tai harhaanjohtavaa;
- joka sisältää harkitsemattomia lausumia tai tietoja; tai
- joka jättää pois tai pimittää asiaankuuluvaa tietoa, minkä seurauksena tiedosta tulee olennaisesti harhaanjohtavaa.

Hän ei saa myöskään tietoisesti tulla yhdistetyksi tällaiseen toimintaan. Jos *aktuaari* havaitsee, että hänet on yhdistetty tällaisen tiedon levittämiseen, hänen tulisi ryhtyä toimiin sanoutukseen tästä irti.

Tämä säännös ei estä *aktuaaria* tekemästä työtä, joka perustuu

- oletuksiin tai menetelmiin, jotka toimeksiantaja tai muu taho on määritellyt edellyttäen, että jos *aktuaari* ei kannata oletuksia ja menetelmiä, *aktuaari* kertoo kantansa *aktuaaripalvelujen käyttäjälle*; tai
- oletuksiin tai menetelmiin, jotka on määritelty laeissa, muissa säännöksissä tai ammattivaatimuksissa.

1.4 Aktuaarin tulisi tehdä työnsä hyvässä yhteistyössä muiden *toimeksiantajalle* työtä tekevien henkilöiden kanssa ja näitä arvostaen.

Kohta 4.1: Rehellisyys (3/3)

1.5 *Aktuaarin* tulee pitää salassa saamansa luottamukselliseksi tarkoitettu tieto noudattaen asianmukaisia säännöksiä ja ammattiin liittyviä raportointivaatimuksia.

1.6 *Aktuaarin* tulee harkita ennen kuin hän vastaanottaa työn, jota joku toinen henkilö on aikaisemmin hoitanut, yhteydenottoa tähän henkilöön selvittääkseen, onko olemassa ammatillista syytä olla ottamatta uutta tehtävää hoitaakseen.

Kohta 4.2 Pätevyys ja huolellisuus

2.1 *Aktuaarin* tulisi suorittaa *aktuaaripalvelunsa* huolellisesti, perusteellisesti ja ajallaan.

2.2 *Aktuaarin* tulee ottaa suorittaakseen vain sellaisia *toimeksiantoja*,

- joihin hänellä on pätevyys ja asianmukainen kokemus; tai

- jotka hän tekee sellaisen henkilön ohjeiden mukaisesti, jolla on riittävät ja asianmukaiset tiedot ja taidot, ja *toimeksiantaja* on tietoinen tästä järjestelystä; tai

- jotka hän tekee sellaisen henkilön ohjauksen ja valvonnan alla, joka on ammatillisesti vastuussa työstä.

2.3. *Aktuaarin* tulisi sopia *toimeksiantajan* kanssa toimeksiannon luonteesta ja laajuudesta ennen työn aloittamista.

2.4 *Aktuaarin* tulisi varmistua ennen tulosten toimittamista eteenpäin, ettei *aktuaaripalvelun* tuloksissa ole *aktuaarilta* edellytettävän tietämyksen ja hänen tekemänsä perustellun arvion mukaan olennaisia virheitä.

Kohta 4.3 Sääntöjen noudattaminen

3.1 Aktuaarin tulee toimia tavalla, joka ottaa huomioon aktuaariammattikunnan ammatillisen vastuun yhteiskuntaa kohtaan noudattamalla kulloinkin sovellettavia teknisiä ja ammatillisia standardeja. Hänen tulee ottaa huomioon kaikki asiaankuuluvat Suomen Aktuaariyhdistyksen tai muun aktuaariyhdistyksen, jonka jäsen hän on, antamat tai hyväksymät standardit, ohjeet ja muut vastaavat asiakirjat näiden soveltamisalan ja pakollisuuden mukaisesti.

3.2 Aktuaari on Suomen Aktuaariyhdistyksen kurinpitomenettelyjen alainen ja hänen tulee hyväksyä kaikki yhdistyksen eettisen komitean ja hallituksen tekemät kurinpitopäätökset tai valitusoikeutta käyttäessään aktuaarien muutoksenhakulautakunnan tekemät päätökset.

Kohta 4.4 Puolueettomuus

4.1 Aktuaarin ei tule ottaa hoitaakseen sellaisia *aktuaaripalveluja*, joihin liittyy eturistiriita tai sen mahdollisuus tai johon hänellä on ennakoasenne tai hänen tulisi ymmärtää itsellään sellaisen olevan, paitsi jos hänen kykynsä toimia puolueettomasti ei vaarannu ja eturistiriita tai sen mahdollisuus on selkeästi kerrottu asianosaisille.

4.2 *Aktuaarin* tulisi viipymättä selvittää *toimeksiantajalleen* kirjallisesti kaikki muut toimeksiantajan toimeksiantoihin liittyvät tulonlähteensä kuin ne, jotka *toimeksiantaja* itse on maksanut. Tämä ei koske tilannetta, jossa *toimeksiantaja* on *aktuaarin* oma työnantaja.

Kohta 4.5 Tulosten asianmukainen esittäminen

5.1 *Aktuaarin* tulee esittää työnsä tulokset asianmukaisesti ja ajallaan sekä tehtävään soveltuvassa muodossa. Aktuaarin tulee esittää analyysiensä ja nevojensa vaikutukset *aktuaaripalvelujen käyttäjälle* ymmärrettävällä tavalla.

5.2 *Aktuaarin* tulisi esittäessään *aktuaaripalvelun* tuloksia todeta

- että hän on vastuussa tuloksista ja niiden esittämisestä ottaen huomioon mahdollisesti esitetyt varaumat;
- missä ominaisuudessa hän toimii;
- *aktuaaripalvelujen käyttäjä*, jolle työn lopputuloksen analyysi ja neuvonta on kohdistettu;
- työn laajuus ja tarkoitus; ja
- missä laajuudessa ja miten on saatavissa lisätietoja ja -selvityksiä joko *aktuaarilta* itseltään tai joltakin toiselta osapuolelta.

5.3 Kohtaa 5.2 ei kuitenkaan sovelleta, jos *aktuaari* arvioi, että mainittujen tietojen esittäminen ei ole kuvatussa laajuudessa tarpeellista ottaen huomioon työn luonne. Tällöin ei ole myöskään kohdan 1.2.2 (b) mukaista ilmoittamisvelvollisuutta.

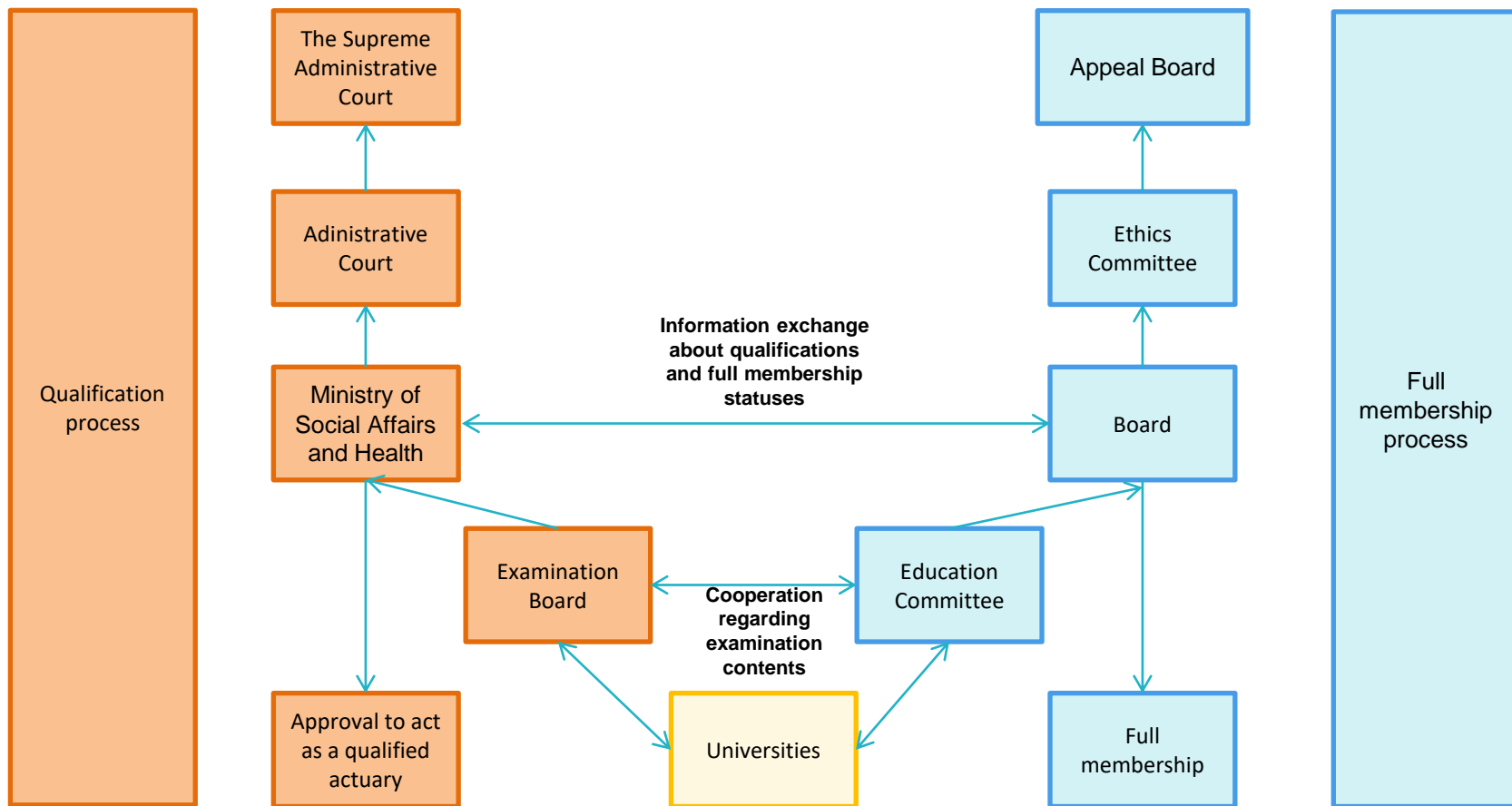

www.actuary.fi

Aktuaariyhdistys - aktuaarin ammattia kehittäen.

There are two separate qualification processes

Disciplinary measures

The Ethics Committee has the right

- **to give**
 - a member a **warning**
 - a member a **public notice**
- **to propose to the Board of Association**
 - **expulsion of the member** until further notice or to suspend him from the Association for a set time period
 - **revocation of his/her full membership** until further notice or for a set time period
 - **not to award** a member a **CERA qualification**
 - **evocation of the member's CERA qualification** either fully or for a set time period

